

Sygn. akt VIII U 2268/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy H. K. (K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o ustalenie kapitału początkowego, wysokość emerytury

na skutek odwołania H. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 27 października 2015r. **nr** (...) -2003

z dnia 29 października 2015 r. **nr** (...)

zmienia zaskarżone decyzje w ten sposób, że do ustalenia wysokości kapitału początkowego i wysokości emerytury ubezpieczonej H. K. przyjmuje dodatkowo kwotę 5.400.000 zł (pięć milionów czterysta tysięcy złotych) wypłaconą ubezpieczonej w styczniu 1992 roku z tytułu premii za 1991 rok.

(-) SSR del. Renata Stańczak

Sygn. akt VIIIU 2268/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27.10.2015r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ponownie ustalił ubezpieczonej H. K. (K.) kapitał początkowy na dzień 01.01.1999r.

Decyzją z dnia 29.10.2015r. organ rentowy ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury dla ubezpieczonej od dnia 01.08.2015r.

Ubezpieczona w odwołaniach od decyzji sprecyzowanych na rozprawie w dniu 07.03.2016r. domagała się ponownego ustalenia kapitału początkowego oraz emerytury z uwzględnieniem za 1992r. kwoty wynagrodzenia – 33.840.000 zł jaka została ujęta w dokumencie Rp-7 oraz w oryginalnej kartotece zarobkowej z firmy (...) Sp. z o.o., w miejsce przyjętej przez organ rentowy za ten rok kwoty 28.440.000 zł.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołania wniósł o ich oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonych decyzjach. Organ rentowy wskazał, iż za 1992r. nie przyjął kwoty 5.400.000 zł, ponieważ miesięczna podstawa wynagrodzenia w tym roku wynosiła 2.370.000 zł i taka jest wskazana w 11 miesiącach tego roku (za wyjątkiem 03/1992r.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczona H. K. urodzona w dniu (...), od dnia 19.07.2015r., to jest od osiągnięcia wieku emerytalnego, jest uprawniona do emerytury. Świadczenie to zostało przyznane decyzją organu rentowego z dnia 21.07.2015r., przy czym jego wypłata uległa zawieszeniu z uwagi na kontynuowanie przez ubezpieczoną zatrudnienia.

W sierpniu 2015r. ubezpieczona przedłożyła w organie rentowym:

- zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (druk Rp – 7) z dnia 28.07.2015r. z okresu zatrudnienia w firmie (...) Sp. z o.o., zawierające wynagrodzenia za lata 1991 – 1998, w którym za 1992r. wykazano wynagrodzenie w kwocie 33.840.000 zł, w tym 316.000 zł - wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy, zaś za 1993r. wynagrodzenie w kwocie 29.130.000 zł,

- oryginały kartotek zarobkowych za lata w/w zatrudnienia, w których w kartotece za 1992r. wykazano stałe wynagrodzenie ubezpieczonej w kwocie 2.370.000 zł odnośnie miesięcy styczeń i luty oraz od kwietnia do grudnia 1992r., za marzec 1992r. wynagrodzenie w kwocie 2.054.000 zł, a także za styczeń 1992r. dodatkowo uwidoczniono kwotę 5.400.000 zł.

Decyzją zaskarżoną z dnia 27.10.2015r. organ rentowy ponownie ustalił ubezpieczonej kapitał początkowy na dzień 01.01.1999r.

Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz do obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy organ rentowy przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest od stycznia 1988r. do grudnia 1997r., w tym za 1992r. organ rentowy przyjął wynagrodzenie ubezpieczonej w wysokości 28.440.000 zł (33.840.000 zł - 5.400.000 zł). Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 100,99%, natomiast wartość kapitału początkowego wyniosła 125.471,06 zł.

Następnie kolejną zaskarżoną decyzją z dnia 29.10.2015r. organ rentowy przeliczył emeryturę ubezpieczonej od dnia 01.08.2015r., czyli od podjęcia wypłaty.

Podstawę obliczenia emerytury stanowiła kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę:

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła – 409.028,32 zł,

- kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 91.357,29 zł,

- średnie dalsze trwanie życia wyniosło – 255,40 miesięcy,

- kwota emerytury obliczona zgodnie z art.26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wyniosła 1.959,22 zł.

Okresowa emerytura kapitałowa wyniosła 187,08 zł, natomiast łącznie kwota emerytury z FUS i emerytury kapitałowej wyniosła 2.146,30 zł.

Ubezpieczona H. K. w okresie od dnia 01.05.1991r. do dnia 31.08.1995r. była zatrudniona w Przedsiębiorstwie Budowlanym (...) – Handlowym (...) Sp. z o.o. w G. w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku specjalisty do spraw kadrowych.

W styczniu 1992r. ubezpieczonej została wypłacona premia roczna za 1991r. w kwocie 5.400.000 zł. Premia taka (premia roczna) faktycznie wypłacana była każdego roku, lecz zazwyczaj pod koniec danego roku, za wyjątkiem 1991r., kiedy to została wypłacona z opóźnieniem. Kwoty tych premii były znaczne.

Ubezpieczona podczas zatrudnienia w firmie (...) faktycznie uzyskiwała generalnie takie samo wynagrodzenie co świadek G. W., która zatrudniona była w w/w zakładzie pracy w tym samym czasie, na takim samym stanowisku i w takim samym wymiarze czasu pracy co ubezpieczona i podobnie jak ubezpieczona otrzymywała premię roczną, w tym za 1991r. premia taka została jej wypłacona na początku 1992r.

Ze świadectwa pracy dotyczącego G. W. (urodzonej w dniu (...)) z dnia 31.03.1994r. znajdującego się w aktach emerytalnych tegoż świadka wynika, iż była ona zatrudniona w firmie (...) od dnia 01.05.1991r. do dnia 31.03.1994r. w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku specjalisty do spraw księgowości.

W aktach jw. znajduje się zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 10.07.2003r. sporządzone przez (...) Sp. z o.o., w którym za 1992r. wyszczególniono wynagrodzenia świadka w kwocie 32.497.000 zł, które następnie zostało uwzględnione przez organ rentowy przy obliczeniu wysokości przyznanej świadkowi od dnia 04.06.2015r. emerytury. Za 1993r. wykazane zostało wynagrodzenie 29.130.000 zł.

Świadek G. W. w 1992r. przebywała na zwolnieniu lekarskim w związku z pobytem w szpitalu (przez okres 14 dni przypadających na maj 1992r. – pobyt w Szpitalu (...)) i dalej na zwolnieniu poszpitalnym.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego dotyczących ubezpieczonej i świadka G. W. oraz zeznań świadka G. W. (rozprawa z dnia 21.04.2016r. czas 00:11:32 – 00:26:30).

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka, gdyż były one logiczne, rzeczowe, przekonujące, korespondowały z treścią zgromadzonej w sprawie dokumentacji.

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie ubezpieczonej H. K. zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie spór sprowadzał się do ustalenia, czy istnieją podstawy do uwzględnienia przy obliczeniu kapitału początkowego ubezpieczonej i następnie pobieranej przez nią emerytury kwoty 5.400.000 zł.

Zgodnie z art. 174 ust. 3 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 748) zwanej dalej ustawą, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 01.01.1999r.

Stosownie do art.26 i art.25 ustawy, podstawę obliczenia emerytury, o jakiej mowa w art.24 ustawy stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę.

Zgodnie z art.15 ust.1 ustawy, podstawę wymiaru emerytury stanowi ustalona w sposób określony w ust.4 i 5 tego przepisu przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w danym okresie, wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych.

Podstawa wymiaru - w myśl art.15 ust.4 ustawy – jest obliczana na podstawie sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust.3 w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych.

Podstawą obliczenia podstawy wymiaru emerytury (kapitału początkowego) są kwoty stanowiące podstawę wymiaru składek w danym okresie, z którego wynagrodzenie jest uwzględniane w podstawie wymiaru. Stąd przy ustalaniu, czy istnieje (istniał) obowiązek opłacania składki na ubezpieczenie społeczne od określonych składników wynagrodzenia i innych świadczeń ze stosunku pracy, stosuje się przepisy obowiązujące w okresie, z którego wynagrodzenie jest uwzględniane w podstawie wymiaru i do podstawy wymiaru świadczeń przyjmuje się tylko te składniki wynagrodzenia, które w rozumieniu przepisów o podstawie wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne obowiązujących we wskazanym przez zainteresowanego okresie podlegały składce na ubezpieczenie społeczne, bez względu na to, czy składka faktycznie została opłacona (§4 ust.2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 01.04.1985r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent, t.j. z 1989r., Nr 11, poz.63, por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 20.05.2015r. sygn. III AUa 156/13, LEX nr 1798719).

W rozpoznawanej sprawie okolicznością bezsporną było, iż ubezpieczonej H. K. w styczniu 1992r. została wypłacona kwota 5.400.000 zł, co bezpośrednio wynika z oryginału kartoteki zarobkowej za 1992r.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe, w szczególności wiarygodne zeznania świadka G. W., które korespondowały również z treścią oświadczenia złożonego przez ubezpieczoną w toku postępowania wykazało, iż kwota ta stanowiła premię roczną za 1991r. Premia roczna była wypłacana w znacznych wysokościach każdego roku – pod koniec danego roku, a tylko za 1991r. została wypłacona z opóźnieniem, to jest na początku następnego roku.

Wypłacona ubezpieczonej premia roczna w świetle obowiązujących w tym czasie przepisów stanowiła podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne i stąd powinna być uwzględniona przy ustalaniu wysokości kapitału początkowego i emerytury ubezpieczonej.

Należy zauważyć, iż w okresie istotnym dla rozstrzygnięcia sprawy obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29.01.1990r. w sprawie wysokości i podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, zgłaszania do ubezpieczenia społecznego oraz rozliczania składek i świadczeń z ubezpieczenia społecznego (Dz.U. Nr 7, poz.41 ze zm.), które weszło w życie z dniem 01.01.1990r. Zgodnie z §7 ust.1 tego rozporządzenia, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne pracowników stanowił dochód w gotówce i w naturze z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, z wyjątkiem wypłat wymienionych początkowo w pkt 1 – 23, a następnie 1 – 26. Wśród w/w wyłączeń nie znajdowała się premia roczna.

Zdaniem Sądu za uwzględnieniem przy obliczeniu kapitału początkowego i emerytury ubezpieczonej kwoty jw., a ostatecznie kwoty 33.840.000 zł za 1992r. wynikającej z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 28.07.2015r. przemawia także fakt, iż świadkowi G. W., która pracowała razem z ubezpieczoną w firmie (...) i wykonywała taką samą pracę, na tym samym stanowisku i zasadniczo za takim samym wynagrodzeniem co ubezpieczona (należy zauważyć, iż w 1993r. zarówno ubezpieczona jak i świadek uzyskały identyczne wynagrodzenia w kwocie 29.130.000 zł), w tym podobnie jak ubezpieczona w 1992r. otrzymała premię roczną za 1991r., organ rentowy przyjął do obliczenia wysokości emerytury tegoż świadka za 1992r. kwotę 32.497.000 zł, gdy kwota ta jest porównywalna z wynagrodzeniem ubezpieczonej wykazany w powołanym wcześniej zaświadczeniu Rp – 7 z dnia 28.07.2015r. (nieco niższe wynagrodzenie świadka za 1992r. wiązało się z faktem przebywania na zwolnieniu lekarskim szpitalnym i poszpitalnym, o czym mowa wcześniej).

Mając powyższe na uwadze, kierując się uregulowaniami prawnymi powołanymi na wstępie rozważań, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że do ustalenia wysokości kapitału początkowego i wysokości emerytury ubezpieczonej przyjął dodatkową kwotę 5.400.000 zł wypłaconą ubezpieczonej w styczniu 1992r. z tytułu premii za 1991r.

(-) SSR del. Renata Stańczak